

MEMORIA DE ACTIVIDADES 2023

PROGRAMAS

INFORMACIÓN E ACOLLIDA

INTERVENCIÓN PSICOSOCIAL

DIVULGACIÓN SOCIAL

OBRADOIROS DE ESTIMULACIÓN COGNITIVA

PRÉSTAMO DE AXUDAS TÉCNICAS

VOLUNTARIADO

OBRADOIROS DE MEMORIA

FORMACIÓN ESPECIALIZADA

CENTRO DE DÍA

Esta memoria reflicte o noso firme compromiso coa misión de AFAOR, que cumprimos mediante a coidadosa planificación, execución e avaliación dos programas detallados. A través destes programas, materializamos a atención integral necesaria para brindar respostas efectivas ao noso colectivo de persoas afectadas polo Alzheimer na provincia de Ourense durante o ano 2023.

MEMORIA ANUAL 2023 - ASOCIACIÓN DE FAMILIARES DE PERSONAS CON ALZHEIMER DE ORENSE (AFAOR)

A presente memoria anual ten como obxectivo proporcionar unha recompilación dos datos principais das actividades e logros da Asociación de Familiares de persoas afectadas pola enfermidade Alzheimer de Ourense (AFAOR) durante o ano 2023. Ao longo deste período, dedicámonos incansablemente a cumprir a nosa misión de mellorar a calidade de vida das persoas afectadas pola enfermidade de Alzheimer, brindando un apoio integral aos seus cuidadores e familiares.

ESTRUCTURA ORGANIZATIVA:

Presidenta: María Dolores Neira Rodríguez

Vicepresidenta: Sara Ruíz Salgado

Tesourero: José Luis Casas Fernández

Secretaria: María del Carmen J. Pérez Prieto

Vocales: María Salomé Fernández Pereira, María López González, Alfredo Martiñá Fernández, Elsa Núñez Rodríguez, Francisco Jesús Valle Blanco

Xerente: Óscar Doval Francisco

Coordinador: Miguel Lázaro Amor

EQUIPO DE ATENCIÓN A PERSOAS:

No ámbito de atención a persoas, o noso equipo componse por profesionais como educadores sociais, traballadores sociais, terapeuta ocupacional, fisioterapeuta e técnico superior en animación sociocultural. Ademais, contamos con persoal auxiliar de xeriatria, gerocultores e voluntarios.

Desenvolvemento xeográfico

Durante este ano, AFAOR consolidou a súa presenza tanto na sede principal como en diversas localidades da cidade de Ourense e áreas adxacentes. Este enfoque xeográfico estratéxico permitiu maximizar o noso impacto e chegar a comunidades máis diversas e amplas.

Na nosa sede principal, situada en Chano Piñero,2 (Ourense), fortalecemos os nosos programas troncais para satisfacer as crecentes necesidades dos nosos usuarios. Estes programas, que inclúen información e acollida, intervención psicosocial, obradoiros de estimulación cognitiva, obradoiros de memoria, centro de día, voluntariado, formación e préstamo de axudas técnicas, deseñáronse e executáronse co obxectivo de abordar problemáticas específicas identificadas na nosa área de influencia.

Durante o ano 2023, AFAOR consolidou significativamente estes programas, abordando problemáticas locais en diversas localidades de Ourense cidade, como A Cuña, Seixalbo, A Lonia, Vistahermosa, Mende e Santa Eulalia. Ademais, estendemos as nosas actividades a varios concellos, incluíndo Barbadas, San Ciprian, Carballiño, Celanova, Sandiás, Xinzo, Luintra, O Barco de Valdeorras e Ribadavia, así como a outras provincias, con accións en Vigo e Pontevedra. A atención individual brindouse en toda a provincia de Ourense e as súas comarcas, destacando o noso compromiso co desenvolvemento integral e o benestar de comunidades diversas ao longo da rexión. Este enfoque estratéxico fortalece a nosa presenza e contribúe ao impacto positivo en áreas xeográficas diversas.

Programa de Información e Acollida

O programa de acollida brinda atención individualizada a persoas interesadas en obter información sobre demencias, especificamente o Alzheimer. Abórdanse as súas necesidades particulares, proporcionando información detallada para resolver dúbidas ou problemas relacionados co contexto da demencia. O propósito é ofrecer un apoio personalizado e abordar de maneira efectiva as inquietudes de cada individuo. É unha das primeiras actuacións realizadas por AFAOR unha vez requirida nosa intervención, supón, por tanto, a porta de entrada e canalización de todas as demandas recibidas, sexan presentadas por familias, particulares, profesionais ou institucións.

Polo xeral, estas demandas relaciónanse cunha situación de deterioración cognitiva ou diagnóstico dunha demencia, en especial o Alzheimer e, en menor medida, coa petición de información ou documentación a nivel profesional ou formativo. No transcurso do ano 2023 atendéronse un total de 106 demandas unicamente neste servizo. É de sinalar que o 100% das persoas que solicitaron información contactáronse para axendar unha cita de acollida.

No proceso destas 106 atencións, observouse un significativo compromiso por parte dos solicitantes, xa que un 43% deles decidiron unirse como socios á nosa entidade. Ademais, evidenciouse un interese específico no noso servizo de estimulación cognitiva sendo un 58% das consultas orientadas cara a iso. En segundo lugar, un 26% buscou información xeral sobre a enfermidade, seguido por un 12% que se interesou no servizo de centro de día.

Programa de Intervención Psicosocial

O Programa de Intervención Psicosocial enfocouse no estudo, análise, intervención, avaliación e seguimento de casos que requirían atención terapéutica a nivel psicosocial. Este proxecto, con 812 atencións, centrouse en proporcionar apoio psicosocial a persoas cuidadoras de afectados por unha demencia de tipo alzhéimer, promovendo o seu benestar emocional e facilitando a súa adaptación á convivencia coa enfermidade. Este respaldo levou a cabo a través de atencións individuais e grupais, abordando aspectos como o autocuidado, estratexias para superar o duelo, habilidades de comunicación e comprensión da enfermidade.

Estableceuse un seguimento personalizado acordado coas necesidades de cada usuario. No servizo de centro de día, atendeuse a 26 familias, realizando 139 atencións individualizadas. No programa de estimulación, brindouse apoio a 129 persoas cun total de 554 atencións. Ademais, na área de prevención, atendeuse a 33 persoas con 119 atencións individuais e facilitouse un grupo de axuda mutua mensual. Estas accións destacan o compromiso do noso servizo en abordar as necesidades específicas de cada individuo e a súa contorna familiar.

Programa de Divulgación Social

No noso constante compromiso por impulsar o coñecemento e a sensibilización sobre as demencias, con especial atención ao Alzheimer, fortalecemos actos promocionais e de concienciación como elementos fundamentais do noso programa.

Ao longo deste ano, en estreita colaboración coa área sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras, participamos activamente en eventos destacados como "Paseos pola Saúde", "Exposición de Arte e Tolemia", "Torneos de Xadrez" e charla innovadoras como a de "Gymchess: a importancia do xadrez no envellecemento activo".

Ademais, grazas á nosa asociación co Foro La Región, contribuímos a charlas informativas sobre "Os segredos da enfermidade de Alzheimer e a súa prevención".

Así mesmo, tivemos o privilexio de informar a futuros profesionais do sector na 1º feira de emprego, organizada pola Universidade de Vigo. Entre os eventos que xeraron un impacto significativo, destacamos tamén o mercadillo solidario de Cenlle e as 7 mesas informativas que instalamos o 21 de setembro en conmemoración do Día Mundial do Alzheimer, distribuídas estratexicamente en Ribadavia, Carballiño, Celanova, Ourense cidade, a zona do paseo, a Residencia e Barrocás, así como en Allariz.

Este conxunto de actividades alcanzou e sensibilizou a aproximadamente preto de 500 persoas, consolidando o noso compromiso de difundir información vital sobre as demencias, especialmente o Alzheimer, na provincia de Ourense.

Doutra banda, respondemos á dixitalización actual ao establecer unha presenza activa en redes sociais, incluíndo Instagram, Facebook e nosa propia páxina web. Neste sentido, experimentamos un notable aumento tanto no número de visitas (máis de 180 na páxina web www.afaor.com) como nas actualizacións realizadas (máis de 245 en Facebook e preto de 30 en Instagram). Este esforzo ten como obxectivo ampliar a nosa capacidade para visibilizar a enfermidade e os nosos servizos.

Adicionalmente, logramos unha presenza destacada en medios tradicionais como prensa escrita, televisión e radio, consolidando toda a nosa contribución no apartado de noticias da nosa páxina web. Este enfoque integral permitiunos difundir información relevante e aumentar a conciencia pública sobre a enfermidade e os recursos dispoñibles a través da nosa asociación.

Programa de Obradoiros de Estimulación

Os Obradoiros de Estimulación constitúen un servizo específico de intervención psicoestimulativa deseñado para persoas en estadios iniciais e moderados de deterioración cognitiva.

Neste programa, establecemos pautas de actuación tanto individuais como grupais para o desenvolvemento óptimo da persoa. Utilizamos a nosa sede e espazos proporcionados por tres congregacións relixiosas en Ourense, o Centro Bo Día Familia en Carballiño, a Cooperativa Viña Costeira no Ribeiro, e o Concello de Celanova en Celanova.

Este servizo, que beneficiou a 263 usuarios directos residentes nestas catro comarcas, tradúcese en sesións semanais ao longo do 2023. É de destacar que se trata dun servizo de estimulación terapéutica, vinculado a un servizo integral de valoración, seguimento e avaliación continua. Este último materialízase en plans de atención individualizados, onde se establecen obxectivos e actividades específicas para cada usuario. O enfoque central deste proceso é traballar cun equipo multidisciplinario para proporcionar unha atención integral, fomentando a autonomía e a calidade de vida de cada persoa.

É suliñable que o 100% dos usuarios deste servizo pasaron polo proceso de valoración, seguimento e avaliación, evidenciando a integralidade e conexión entre ambos os servizos para ofrecer un apoio completo ás persoas e as súas capacidades.

Programa de Axudas Técnicas

Este servizo ten como propósito fundamental brindar un apoio esencial a aquelas familias que afrontan necesidades específicas e requiren acceso a equipamento especializado, difícil de obter tanto no sector público como no privado, dunha maneira eficiente e economicamente viable.

Aínda que a nosa presenza física céntrase en Ourense, O Ribeiro, Celanova, O Barco, A Limia e O Carballiño, as características intrínsecas deste proxecto permítenos estender este tipo de asistencia a calquera dos 92 municipios que conforman a provincia.

No transcurso do ano 2023, logramos beneficiar a un total de 40 destinatarios, quen recibiron unha variedade de materiais ortoprotésicos. Entre estes elementos inclúense guindastres eléctricos, camas articuladas, asentos de baño, cadeiras de rodas, colchóns antiescaras, e outros dispositivos esenciais para mellorar a calidade de vida e a autonomía daqueles que afrontan desafíos de mobilidade ou coidado especializado.

Este servizo non só céntrase en proporcionar os elementos necesarios, senón que tamén se esforza por facelo de maneira oportuna e accesible, respondendo as necesidades específicas de cada familia. A través do Programa de Axudas Técnicas, reafirmamos o noso compromiso coa comunidade, contribuíndo de maneira significativa ao benestar de quen máis o necesitan na nosa provincia.

Programa de Voluntariado

O Programa de voluntariado é esencial no noso labor comunitario, onde individuos comprometidos únense para apoiar as nosas iniciativas. En actividades clave como os Obradoiros de Estimulación, os voluntarios desempeñan un papel crucial ao brindar apoio durante as terapias, así como ao participar en accións de Sensibilización e Promoción Social para difundir o coñecemento sobre o Alzheimer e o noso labor como asociación provincial.

Ao longo do ano, contamos coa activa participación de 12 persoas voluntarias. A entidade proporcionou formación e seguimento segundo o protocolo establecido, permitindo aos voluntarios contribuír de maneira efectiva e enriquecerse de coñecementos no proceso. Esta capacitación non só asegura a calidade da colaboración, senón que tamén brinda a oportunidade de adquirir unha comprensión máis profunda das persoas afectadas pola enfermidade e da complexidade das súas experiencias.

Nas enquisas de satisfacción finais, destacamos que os voluntarios expresaron non só a súa contribución á comunidade, senón tamén como enriqueceron a súa comprensión sobre as persoas e a enfermidade. Este intercambio mutuo de coñecementos reflicte o espírito colaborativo do programa e subliña a importancia da formación continua para unha participación significativa e enriquecedora.

Programa de Obradoiros de Memoria

Durante o transcurso do pasado ano, renovamos o noso compromiso co desenvolvemento dos Obradoiros de Memoria, impartindo talleres deste tipo na nosa sede, e en estreita colaboración co Concello de Ourense e diversas administracións locais en áreas como Celanova, Carballiño, Barbadas, Toén, Sandiás e San Ciprian, así como en concellos doutras comarcas, como a da Limia. Tamén estendemos a nosa colaboración a entidades privadas, como a Fundación Ferama en Luintra. Este esforzo conxunto permitiu que un total de 391 persoas maiores de 60 anos, residentes nestes municipios e con interese en manter e exercitar a súa actividade cerebral, se beneficiasen de maneira significativa deste servizo ao longo do ano 2023.

Estes obradoiros non se limitan unicamente á actividade cerebral, senón que están deseñados como intervencións terapéuticas cun enfoque preventivo de envellecemento activo. A súa execución abarca ao 100% dos usuarios que pasaron polo proceso de valoración, seguimento e avaliación. Neste contexto, avalíanse as capacidades individuais, establécense obxectivos específicos e levan a cabo actividades deseñadas para promover a estimulación cognitiva e manter a saúde mental.

É esencial destacar que a nosa intención é levar a cabo estes talleres cun enfoque integral, cunha atención personalizada e avaliación continua considerando as necesidades e particularidades de cada individuo. Non só se trata de ofrecer un espazo para exercitar a memoria, senón de crear unha contorna enriquecedora que promova o benestar xeral e contribúa a un envellecemento saudable e activo.

Programa de Formación e Orientación Profesional

Este programa inclúe formacións orientadas a quen busca incorporarse no ámbito laboral da atención a persoas con demencias, especialmente Alzheimer. En colaboración coa Universidade de Vigo e a Fundación Dorzan, levamos a cabo con éxito o curso "Intervención socioeducativa para persoas con Alzheimer" no primeiro cuadrimestre, culminando satisfactoriamente os 20 participantes. En novembro e decembro de 2023, realizamos outra edición do curso "Atención especializada para persoas maiores dependentes", en colaboración coa Fundación Dorzan, cunha participación de 19 persoas e un 88% de éxito na conclusión do curso. A análise conxunta das enquisas de satisfacción, con 36 participantes de ambos os cursos, revela un elevado nivel de satisfacción, cun 69% moi satisfeito coa formación en xeral, a calidade dos instrutores e a aplicabilidade dos cursos. Destacamos, ademais, a nosa contribución á formación para a inserción sociolaboral a través do Programa Integrado de Emprego, atendendo a 109 persoas e logrando a inserción de 57. Facilitamos prácticas en colaboración coa Universidade de Vigo e a UNED, proporcionando formación práctica e tutorización a 6 persoas universitarias.

Así mesmo, as formacións levadas a cabo permítenos concluír que alcanzamos con éxito a nosa misión estatutaria de proporcionar formación especializada a futuros profesionais. Este logro non só fortalece a nosa capacidade para mellorar a sensibilización en relación co colectivo e as súas necesidades, senón que tamén resalta a nosa contribución significativa ao desenvolvemento de competencias e coñecementos cruciais no ámbito da atención a persoas con demencias.

Centro de día

Durante o ano 2023, o Centro Integral ampliou con éxito os seus servizos ao implementar o Centro de Día, un recurso adicional deseñado como respiro para os familiares e apoio terapéutico para aqueles que afrontan demencia en fases moderadas ou graves. Este programa integral incluíu servizos de transporte, comedor e atención completa aos usuarios, proporcionando un respaldo crucial ás familias e beneficiando ao longo do ano a 32 persoas afectadas por demencia neurodegenerativa.

A especificidade deste servizo radica no seu enfoque terapéutico especializado en Alzheimer, buscando manter ás persoas activas e estables nos seus estadios da enfermidade durante o maior tempo posible.

Neste servizo, non só limitámonos a brindar atención a persoas en diferentes estadios de demencia; tamén realizamos valoracións, seguimentos e avaliacións con plans de atención individualizados. Ademais, proporcionamos asistencia psicosocial e asesoramento a cuidadores e familiares, cumprindo co compromiso de AFAOR de apoiar integralmente a quen enfrenta desafíos vinculados á demencia. Isto tradúcese, non só coa atención ás persoas afectadas directamente senón que tamén ás familias e cuidadores, materializándose na realización de 139 atencións individualizadas no ámbito psicosocial, destacando o noso esforzo continuo por abordar as necesidades emocionais e sociais das familias.

Este enfoque holístico e centrado nas persoas reflicte o noso compromiso constante coa mellora da calidade de vida de quen convive co Alzheimer e os seus seres queridos.

Para 2024...

En perspectiva para o ano 2024, AFAOR ten planificado implementar novos programas que fortalezan aínda máis o noso compromiso coa atención integral e o apoio ás persoas afectadas por demencias e as súas familias. Un dos proxectos destacados será a introdución dun servizo de transporte adaptado para o programa de estimulación cognitiva na nosa sede. Esta iniciativa ten como obxectivo facilitar a asistencia daqueles que enfrontan maiores dificultades de desprazamento, mellorando así o seu acceso ás actividades terapéuticas e apoiando de maneira integral ás familias involucradas.

Ademais, dentro do exitoso Programa Integral de Emprego, planeamos ampliar o seu impacto estendéndonos cara ás zonas rurais de Ourense. Esta expansión ten un propósito dual: por unha banda, continuar brindando orientación laboral e formación específica para o traballo a persoas interesadas no ámbito da atención a demencias; doutra banda, contribuír a mitigar os efectos do despoboamento na nosa comunidade e abordar as dificultades de acceso a servizos en áreas máis afastadas dos centros urbanos.

Estas iniciativas reflicten o noso constante esforzo por adaptarnos e evolucionar para satisfacer as necesidades cambiantes da comunidade, á vez que mantemos o noso enfoque na calidade e o impacto positivo na vida da nosa poboación diana.